

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 463033 / HA ZA 10-2047

Vonnis van 25 januari 2012

in de zaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
DIETWEE B.V.,
gevestigd te Utrecht,
eiseres,
advocaat mr. P.J.M. Steinhauser te Amsterdam,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
NUNA INTERNATIONAL B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat mr. A. Knigge te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Dietwee en Nuna genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het tussenvonnis van 8 juni 2011,
- de akte na tussenvonnis van Dietwee,
- de antwoordakte van Nuna

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De verdere beoordeling

2.1. Bij tussenvonnis van 8 juni 2011 heeft de rechtbank vastgesteld dat de door Dietwee ontwikkelde uitingen die zij als productie 4 heeft overgelegd, als een werk in de zin van de Auteurswet kunnen worden beschouwd en dat Dietwee auteursrechthebbende is op deze werken. Voor de werken die vallen onder Direction 1 mocht Nuna krachtens licentie onbeperkt gebruik maken.

2.2. Dietwee stelt dat met de in de door haar overgelegde producties 5 en 10 getoonde uitingen van Nuna (hierna: de Nieuwe Werken) inbreuk wordt gemaakt op haar auteursrecht op Direction 2. Direction 2 bestaat op één na uit dezelfde foto's als Direction 1, maar deze zijn bewerkt met kleuraccenten.

Nuna heeft daar tegen ingebracht dat de overgenomen elementen niet meer zijn dan stijl en te algemeen en gangbaar om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen. De rechtbank heeft partijen in de gelegenheid gesteld om bij akte hun zienswijze op dit punt te verduidelijken.

2.3. Dietwee heeft vervolgens uiteengezet dat de door haar beschreven bouwstenen voor de reclame-uitingen van Nuna vergelijkbaar zijn met het format van een televisieprogramma. Het is niet nodig dat Dietwee afbeeldingen overlegt van concrete, door haar ontworpen reclame-uitingen, die door Nuna zouden zijn gekopieerd. Van inbreuk op haar auteursrecht is ook sprake als de reclame-uitingen van Nuna verveelvoudigingen opleveren van de geestelijke schepping van Dietwee zoals vastgelegd in die bouwstenen. De auteursrechtelijk beschermde trekken, de 'identity properties', zijn door Nuna overgenomen in de Nieuwe Werken. Het gaat daarbij om bepalende door Dietwee gecreëerde elementen, waarmee Nuna naar buiten toe zichtbaar en herkenbaar werd. Bij gebruik van die elementen legt het publiek direct en onwillekeurig een band met Nuna. Deze subjectieve trekken, die in hun onderlinge samenhang aan de 'brand identity' het eigen persoonlijk karakter verlenen, bestaan uit

- de geselecteerde visuele communicatie waarden ('values for visual communication'), zoals 'daring' (als uitdagend), 'personal' (als persoonlijke verhalen), 'desirable' (als begerenswaardig), 'uncomplicated' (als no-nonsens);
- de geselecteerde 'brand elements', onderscheiden in 'tone of voice', beeld concept, stijlfotografie en typografie;
- de wijze van gebruik van kleuren ('bright and vivid colors, daring', 'very saturated colors, maybe even fluorescent')

Nuna maakt gebruik van dezelfde trekken van de 'brand identity'.

Er is bij de Nieuwe Werken sprake van ontlening. De gelijkenissen tussen de wijze waarop bureau Edenspiekerman de 'brand identity' van Nuna heeft uitgewerkt en de beschrijving en uitwerking door Dietwee stemmen zo overeen, dat die niet op toeval kunnen berusten. Er is sprake van inbreuk op auteursrecht, nu de Nieuwe Werken een verveelvoudiging opleveren van de geestelijke schepping van Dietwee, aldus steeds Dietwee.

2.4. Nuna is van mening dat de door Dietwee beschreven 'brand identity' veel te abstract is om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen. Er is geen sprake van duidelijk omschreven bouwstenen of een uitgewerkt format. Er wordt in zeer vage termen een stijl omschreven, waarmee slechts aanwijzingen worden gegeven hoe de werken gemaakt kunnen worden. Deze aanwijzingen zijn te algemeen en te banaal om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen. Dietwee heeft nagelaten te omschrijven wat de beschermde trekken zijn van het werk. Dat de 'brand identity' onderscheidend is - wat door Nuna overigens wordt betwist - doet niet ter zake voor de auteursrechtelijke beoordeling van de zaak. De 'brand identity' voldoet niet aan de toets die geldt voor formatbescherming. Bovendien wijken de Nieuwe Werken van Nuna op teveel punten daarvan af. Van stijlverwantschap is evenmin sprake, aldus steeds Nuna.

2.5. De rechtbank oordeelt als volgt. Dietwee benoemt en omschrijft een aantal 'identity properties', die volgens haar de auteursrechtelijk beschermde trekken vormen die door Nuna zijn overgenomen in de Nieuwe Werken. De rechtbank komt tot het oordeel dat deze elementen, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang beschouwd, onvoldoende bepaald zijn en niet meer behelzen dan een opsomming van begrippen die een idee voor een bepaalde stijl uitdrukken. Het gaat om enkele slechts in algemene termen beschreven elementen voor reclame-uitingen, die nog verdere uitwerking behoeven. Aan de hand van

deze beschrijvingen kan men komen tot zeer verschillende concrete uitwerkingen. Ze zijn dan ook niet op een lijn te stellen met beschermde (televisie) formats, omdat het daarbij immers moet gaan om zeer concreet uitgewerkte elementen.

2.6. Dat neemt niet weg dat de concrete uitwerking van de beschreven 'visuele communicatiewaarden', 'brand elements' en het kleurgebruik wel degelijk auteursrechtelijke bescherming kan genieten. Dat is het geval bij de in Direction 2 opgenomen voorbeelden voor reclame-uitingen, die oorspronkelijk zijn en het persoonlijk stempel van de maker dragen. Nuna betwist ook niet dat deze voorbeelden als een werk in de zin van de Auteurswet kunnen worden beschouwd.

De rechtbank heeft Dietwee bij tussenvonnis in de gelegenheid gesteld om nader aan te geven welke auteursrechtelijk beschermde elementen uit Direction 2 zijn overgenomen in de Nieuwe Werken. Dietwee heeft een vergelijkingsdocument gemaakt, waaruit volgens haar blijkt dat de volgende subjectieve trekken in de Nieuwe Werken van Nuna herkenbaar zijn:

- a. de geselecteerde visuele communicatie waarden;
- b. de geselecteerde brand elementen, met name de tone of voice en de typografie. Voor de typografie geldt dat in het bijzonder voor de gebruikte letter, die op specifieke wijze is toegepast en bewerkt, de 'onderkast', minder regelafstand/krappe interlinie en letters die weglopen achter het ontwerp;
- c. de wijze van gebruik van kleuren.

2.7. Zoals onder 2.5 al uiteen is gezet, zijn de door Dietwee genoemde elementen als hierboven onder a en de onder b genoemde 'tone of voice' te algemeen en te gangbaar om auteursrechtelijke bescherming te kunnen genieten. Het betreffen niet nader uitgewerkte ideeën, die als zodanig niet worden beschermd. De onder c genoemde wijze waarop kleuren zijn gebruikt, acht de rechtbank evenmin een auteursrechtelijk beschermd element, maar een keuze voor een bepaalde stijl. Niet is aangegeven hoe daarbinnen nadere subjectieve keuzes zijn gemaakt. Het gebruik van het lettertype, dat door Dietwee is ingekocht, kan wel als een subjectieve trek worden aangemerkt. Dat geldt overigens niet voor de keuze voor de 'onderkast' en de krappe interlinie, die de rechtbank te gangbaar/banaal acht.

2.8. Bij de beoordeling van de inbreukvraag spelen de totaalindrukken een rol, maar alleen voor zover de gelijkenis in totaalindrukken wordt veroorzaakt door overeenstemmende auteursrechtelijk beschermde trekken. Bij de werken van Dietwee is evenals bij de Nieuwe Werken gebruik gemaakt van zwart/wit foto's met kleuraccenten van kinderen in combinatie met een in grote letters weergegeven korte tekst. Gelet op de beoordeling onder 2.7 is de typografie echter de enige auteursrechtelijk beschermde trek die voor de beoordeling relevant is, meer in het bijzonder het lettertype.

Enkel het gebruik van een zelfde lettertype is naar het oordeel van de rechtbank te weinig om te kunnen spreken van een overeenstemmende totaalindruk, temeer nu voor de totaalindruk het onderwerp van de foto en de daarbij geplaatste tekst zeer bepalend is. Voor de Nieuwe Werken zijn geheel nieuwe foto's gebruikt, waarop andere kinderen te zien zijn, in andere situaties en met daarop (in kleur) andere teksten. Deze werken wijken in belangrijke mate af van de uitingen in Direction 2. Door Dietwee is nog aangevoerd dat ook sprake is van overeenstemming omdat in één van de Nieuwe Werken evenals bij het werk van Dietwee letters gedeeltelijk weglopen achter het beeld. Volgens Nuna betreft dit werk een 'still' uit een filmpje. Los daarvan acht de rechtbank ook deze gelijkenis te gering om, ook in samenhang met het lettertype gezien, van een overeenstemmende totaalindruk te kunnen spreken.

De conclusie is dan ook dat geen sprake is van een overeenstemmende totaalindruk, zodat de vorderingen van Dietwee, gestoeld op inbreuk op auteursrecht, niet kunnen worden toegewezen.

proceskosten

2.9. Dietwee zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. Nuna heeft vergoeding van de volledige proceskosten gevorderd, op grond van artikel 1019h Burgerlijke Rechtsvordering. Dietwee heeft daar geen afzonderlijk verweer tegen gevoerd, zodat deze vordering zal worden toegewezen. De kosten aan de zijde van Nuna worden begroot op:

- griffierecht	263,00
- salaris advocaat	<u>44.449,13</u>
Totaal	€ 44.712,13

3. De beslissing

De rechtbank

3.1. wijst de vorderingen af,

3.2. veroordeelt Dietwee in de proceskosten, aan de zijde van Nuna tot op heden begroot op € 44.712,13.

3.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. I.H.J. Konings en in het openbaar uitgesproken op 25 januari 2012.

UITGEGEVEN VOOR GROSSF

De griffier van de
Rechtbank Amsterdam
